

The Great Pilgrimage from Here to Here #14

Een hele subtiele en ingewikkelde aangelegenheid.

13 september 1987 AM in Gautam de Boeddha Auditorium.

Vraag 1

Geliefde Osho

IS HET OP MIJ NEMEN VAN DE ROL VAN THERAPEUT GEVAARLIJK VOOR MIJN SPIRITUELE GROEI? IS HET MOGELIJK OM MENSEN TE HELPEN EN TOCH TEGELIJKERTIJD MIJN EIGEN EGO LATEN OPLOSSEN? IK VOEL DAT BINNENIN MIJ EEN SUBTIELE STRIJD DOORGAAT TUSSEN EEN KANT DIE HELDER IS EN EEN ANDERE KANT DIE NIETS MET HELDERHEID TE MAKEN WIL HEBBEN.

ONDER UW BELEIDING HEB IK GELEERD ANDEREN NIET TE DOMINEREN WANNEER IK MIJN CAPACITEIT GEBRUIK OM TE BEGRIJPEN, MAAR BEN IK NOG STEEDS MEZELF AAN HET DOMINEREN?

Sagarpriya, de rol van de therapeut is een heel subtiele en ingewikkelde aangelegenheid. Ten eerste lijdt de therapeut aan dezelfde problemen waarmee hij anderen probeert te helpen. De therapeut is enkel een technicus. Hij kan doen alsof en zichzelf misleiden dat hij een meester is – dat is het grootste gevaar van therapeut zijn. Maar alleen wat begrip en de dingen zijn niet zo.

Denk allereerst niet in termen van anderen helpen. Dat geeft je het idee een redder te zijn, een meester te zijn – en via de achterdeur komt het ego weer binnen. Je wordt belangrijk, je bent het centrum van de groep, iedereen kijkt tegen je op.

Laat het idee van helpen los. Gebruik, in plaats van 'helpen', het woord 'delen'. Je deelt je inzicht, wat het ook is. De deelnemer is niet iemand die minder is dan jij. De therapeut en de therapie-ontvanger zitten in dezelfde boot; de therapeut heeft alleen maar wat meer kennis. Wees je bewust van het feit dat je kennis is overgenomen. Vergeet nooit geen enkel moment dat alles wat je weet, nog altijd jouw ervaring niet is en dit helpt de mensen die aan je groep deelnemen.

De mens is een heel subtiel organisme. Het werkt naar beide kanten: de therapeut gaat de meester worden en in plaats van te helpen, maakt hij iets in de deelnemer kapot, omdat de deelnemer ook alleen maar de techniek wil leren. Er is dan geen liefdevolle, delende vriendschappelijkheid, een atmosfeer van vertrouwen, maar: 'Jij weet meer, ik weet minder... Maar door aan een paar therapiegroepen deel te nemen, weet ik evenveel als jij weet.'

De deelnemers beginnen heel langzaam zelf therapeut te worden, want er is geen titel vereist – tenminste in veel landen. In enkele landen zijn ze ermee begonnen allerlei niet geaccepteerde therapieën te verbieden; alleen iemand met een universitaire graad in therapie, in psychoanalyse, in psychotherapie, is in staat in therapiegroepen mensen te helpen.

Dit gaat in bijna in elk land ter wereld gebeuren, want therapie is business geworden, en mensen die niet gekwalificeerd, domineren het. Ze kennen de techniek, want techniek kunnen ze leren; door aan een paar groepen deel te nemen, kennen ze alle technieken en vervolgens kunnen ze vanuit zichzelf een samenstelling maken. Maar er is geen enkele vorm van controle...

Maar denk eraan: zodra je de rol van helper gaat spelen, zal het geholpene je nooit meer vergeven. Je hebt zijn trots gekrenkt, je hebt zijn ego gekwetst. Dat was niet je bedoeling... het was enkel je bedoeling je eigen ego op te blazen, maar dat kan alleen maar als je het ego van anderen kwetst. Je kunt je ego niet opblazen zonder anderen te kwetsen. Je grotere ego heeft meer ruimte nodig, en de anderen moeten hun ruimte en hun persoonlijkheid laten slinken om met jou om te gaan.

Vanaf het allereerste begin, een oprecht liefhebbend mens... en ik maak er een absoluut noodzakelijk punt van dat er niets meer therapeutisch bestaat dan liefde. Techniek kan wel helpen maar het echte wonder gebeurt door middel van liefde. Houd van de mensen die aan de therapie deelnemen en wees een van hen, zonder pretenties hoger of heiliger te zijn. Maak het vanaf het allereerste begin duidelijk: 'Dit zijn de technieken die ik geleerd heb, en maar een klein beetje hiervan is mijn ervaring. Ik geef je de technieken en ik deel mijn ervaring. Maar jullie zijn niet mijn leerlingen; jullie zijn gewoon vrienden in nood. Ik heb een zeker inzicht, niet veel, maar ik kan het met je delen. Misschien dat velen van jullie hun eigen inzicht hebben, afkomstig uit verschillende gebieden, verschillende richtingen. Zij kunnen ook hun ervaring delen en de groep rijker maken.'

Met andere woorden, wat ik zeg is een totaal nieuw concept van therapie. De therapeut is enkel een coördinator. Hij probeert alleen maar de groep stiller te maken, en helder; hij houdt een oogje in het zeil dat niets verkeerd gaat... meer een bewaker dan een meester.

En ook moet je duidelijk maken: 'Ik ben ook aan het leren terwijl ik mijn ervaring probeer te delen. Wanneer ik naar jullie luister, gaat het niet alleen om jullie problemen, het zijn ook mijn problemen. En wanneer ik iets zeg, zeg ik het niet alleen, maar luister ik ook.'

Maak het op een inlevende manier duidelijk dat je niemand in het bijzonder bent. Dit moet bij de aanvang van de groep gebeuren, en dit moet zich voortzetten naarmate de groep al verkennend dieper gaat. Je blijft enkel een voorganger, die een paar stappen vooruit heeft gezet, anders ben je niet in staat mensen te helpen. Ze leren de techniek en ze worden dan vanuit zichzelf een therapeut. En er zijn genoeg dwazen – zeven miljarden dwazen – op aarde; zij vinden hun eigen volgelingen wel.

Het is een menselijke zwakte dat wanneer mensen tegen je op gaan kijken, je gaat denken: 'Er moet in mij wel iets belangrijks zijn als mensen tegen me opkijken.' Ze zitten in moeilijkheden, ze lijden aan menselijke zwakheden. Maar je bent ook menselijk, en het is absoluut menselijk om je te vergissen. Maar help ze, zonder enige veroordeling, met grote liefde, zichzelf open te stellen – en dit is alleen mogelijk als jij jezelf openstelt.

Ik ben een eigenaardig feit te weten gekomen: onbekenden zeggen dingen tegen elkaar die ze nooit zouden kunnen zeggen tegen mensen die ze kennen. Je ontmoet iemand in een trein; je kent zijn naam niet, je weet niet waar hij heengaat, waar hij vandaan komt, en mensen gaan dingen delen. Ik ben twintig jaar lang onafgebroken het hele land rondgereisd, terwijl ik een eigenaardig verschijnsel waarnam: dat mensen aan vreemden hun geheimen meedelen, want de onbekende gaat er niet van profiteren. Het volgende station komt dan gewoon en de onbekende is weg; misschien zie je hem nooit meer. En hij is er niet in

geïnteresseerd je reputatie te vernietigen of wat dan ook.

Integendeel, het delen van je geheimen, je zwakheden en je kwetsbaarheden maakt anderen meer vertrouwelijker en meer liefdevol en meer vertrouwend naar jou. Je vertrouwen prikkelt hun vertrouwen in jou, en wanneer ze zien dat je zo onschuldig bent en zo open en beschikbaar, gaan ze zich openstellen: het is een kettingreactie.

Maar als je een meester wordt... een paar idiote therapeuten uit deze commune zijn meesters geworden. Ze weten niets van hun eigen wezen, ze weten niets van enig mysterie van het bestaan, en alles wat ze weten is een zeker mind spelletje. Dat mind spelletje kan van enige steun zijn, als je uiteindelijk onder begeleiding staat van een mens die is gearriveerd. Een therapiegroep kan zeker enige helderheid en wat minder verwarring laten ontstaan.

Maar een therapiegroep is niet het eind. Het is maar het begin. Het is een voorbereiding voor meditatie, net als meditatie een voorbereiding is voor verlichting. Als je dingen begrijpt in de eenvoud van hun ritme, vind je het niet moeilijk – en je beleeft dan meer plezier aan de groep, omdat de groep in staat is dieper met je mee te gaan. Je bent in de groep niet alleen een leermeester, je bent ook een leerling.

De profeet Al-Mustafa van Kahlil Gibran heeft een prachtige uitspraak. Wanneer iemand vraagt: 'Vertel ons iets over leren...', zegt hij: 'Omdat je het hebt gevraagd, spreek ik. Maar bedenk... ik spreek maar ik luister ook naar jou.'

Ik zit hier op het podium en ik zit ook te midden van jullie. In geen enkel opzicht ben ik bijzonder. Dat brengt mensen dichterbij. Elke opschepperij over specialiteit schept afstand, elke vervulling van het ego vernietigt de atmosfeer van liefde. En ik herhaal het weer: er is geen enkele therapie die geweldiger is dan liefde.

Houd van de mensen die deelnemer zijn geworden in je groep. Houd van ze zoals ze zijn, niet zoals ze zouden moeten zijn. Ze hebben hun hele leven lang geleden onder allerlei soorten godsdienstige, politieke, sociale, theologische en filosofische leiders die van ze zouden houden als ze zich laten leiden, die van ze zouden houden als ze enkel een evenbeeld zouden worden in overeenstemming met hun idee. Alle godsdiensten hebben dat naar de mensheid gedaan. Niemand wordt onaangetaast gelaten.

En deze mensen hebben bewust gedacht dat ze je helpen. Ze gaven je idealen, ideologieën, principes, geboden met de zekere gefixeerde houding dat ze je willen helpen, dat je anders de verkeerde weg opgaat. Ze kunnen je vrijheid niet vertrouwen en ze kunnen je waardigheid niet respecteren; ze hebben je zo akelig gedegradeerd – en niemand maakt zelfs bezwaar.

Toen Jezus tegen de mensen zei: 'Jullie zijn de schapen en ik ben de schaapsherder...', zijn die mensen vast schapen geweest, want niet één stond op en zei tegen Jezus: 'Dit is te gek! U plaatst uzelf op zo'n hoog voetstuk en u noemt ons schapen, u zet ons zelfs als mens achteruit.'

En Jezus zei: 'Ik ben de verlosser, ik red de hele mensheid, De enige voorwaarde is dat ze in mij moeten geloven.' Maar die voorwaarde vernietigt alles wat mooi is in je, alles wat je recht is om uit te groeien tot een prachtig uniek wezen.

Ik heb altijd vermoedens gehad dat Jezus helemaal geen revolutionaire dingen zei, evenmin kwam hij in opstand tegen het Judaïsme. Maar het probleem heeft me niet losgelaten. Waarom werd hij dan gekruisigd? Zonder uitzondering benadrukte hij steeds: 'Ik ben een

Joodse profeet, zoon van een Joodse God' – een profeet, een messias waarop de Joden hebben gewacht. Hun geschriften zeiden het ze: spoedig komt de messias, de laatste messias die jullie allemaal komt redden. En van jullie kant hoeft maar iets heel gerings te worden gedaan: alleen maar in hem geloven.

Mijn vermoedens waarom Jezus werd gekruisigd zijn niet enkel vermoedens; er staat voldoende duidelijkheid en bewijs en argumentatie achter. Socrates werd beslist vergiftigd voor zijn revolutionaire ideeën, voor zijn levensstijl die de Grieken hem niet konden toestaan. Zijn invloed op de Griekse jeugd was zeker enorm, en de oudere generatie was absoluut bang: spoedig zijn zij er niet meer en dan staat het hele land onder de invloed van een man die tegen de traditie is, die tegen God is, die tegen hemel en aarde is en andere onzin, die enkel op één ding aandringt: de waarheid. En die waarheid zit in je, en niet in de geschriften, niet in een verlosser, niet in een boodschapper.

Socrates werd ongetwijfeld door de maatschappij vergiftigd omdat hij een enorme revolutionair was – een mens in opstand. Natuurlijk was alles wat hij zei ten voordele van de hele mensheid, maar het ging tegen het verleden in. Alles wat je toekomst gaat versterken, haar rijker maakt, mooier en menselijker, gaat onvermijdelijk tegen het verleden in. Het verleden is barbaars, afstotend, te veroordelen. Maar Jezus was niet iets dergelijks aan het doen. Waarom werd hij dan gekruisigd? Hij was volledig in overeenstemming met het oude verleden, en hij accepteerde alles wat het Judaïsme als fundamenteel voorlegde.

Mijn inzicht is: Jezus werd gekruisigd omdat de mensen het uiteindelijk zat werden te horen dat ze alleen maar schapen zijn en hij de schaapherder is. Hij kwetste het ego van zoveel mensen, hij vernietigde het zelfrespect van zoveel mensen, een zekere waardigheid van mens zijn. Dat was de reden van Jezus' kruisiging; overigens was hij volkomen onschuldig. Hij had geen enkel waarneembaar misdrijf gepleegd.

Maar deze misdaad is veel moordender, hoewel het onzichtbaar is, het verschijnt niet aan de oppervlakte, je kunt er geen vat op krijgen. Maar je kunt het wel begrijpen: Je kunt het niemand vergeven die voorgeeft hoger te zijn dan jij, heiliger dan jij. Hij is de eniggeboren zoon van God en jullie zijn allemaal wezen? Bastaards? Als God de vader is van iedereen, wie is dan deze man die beweert de eniggeboren zoon te zijn? De nadruk ligt op 'de enige'; hij neemt het recht van de hele mensheid weg zijn eigen ego te voeden.

Anders zouden ze alles wat hij gezegd en gedaan heeft, genegeerd hebben.

Daar was niets bijzonders aan. Hij herhaalde gewoon de oude profeten van de Joden; hij citeerde de oude profeten van de Joden – en niet eens correct, want hij was niet opgeleid en hij kon niet lezen. Hij had nooit onder een rabbi gestaan – en de Joden hadden een lange onderwijstraditie van duizenden jaren. In Jeruzalem hadden ze een grote universiteit, waar mensen hun hele leven aan studie wijdden. Ze waren erg rijk voor zover het kennis betreft.

Jezus, was niet een man van kennis, en hij was zeker ook niet een man van ervaring, want een man van ervaring praat niet zulke onzin als: 'Ik ben de eniggeboren zoon van God'. God is gewoon een hypothese, en ik heb nog nooit gehoord dat hypothesen kinderen kunnen voortbrengen. Alleen Indiërs doen dat, niet hypothesen; hypothesen zijn absoluut onvruchtbaar.

Het idee dat iemand anders je moet redden, kwetst je; hij laat je niet eens de vrijheid om jezelf te redden. Jezus, moet heel duidelijk begrepen worden: hij is een van die mensen die

tegen alle vrijheid van de mens is. Hij praat beminnelijk, net als iedere zakenman, maar de bedoeling is je fundamenteel elementaire geboorterecht weg te nemen om op te groeien als een uniek individu – niet een kopie van iemand anders, maar alleen maar jezelf.

Hij accepteerde mensen niet zoals ze zijn en drong erop aan dat ze zouden zijn zoals zijn leringen aangaven. Hij stond ze zelfs niet toe te twijfelen of te argumenteren, je kunt niet discussiëren met de zoon van God – wat hij zegt is de waarheid. Maar het stapelde zich op in slechts drie jaar... Hij was in de wereld niet langer dan drie jaar een leraar. De mensen konden hem niet verdragen, het werd te beledigend, te vernederend.

De reden voor Jezus' kruisiging is niet – zoals Christenen de wereld blijven vertellen – dat hij een grote revolutionair was. De reden is dat hij een van de anti-menselijke was, en de mensen kruisigden hem uit wraak. Het legde te veel druk op hun hoofd. Gewoon een niet opgeleide timmermanszoon die houthakte en de houtblokken naar de winkel van zijn vader sleepte, wordt plotseling een verlosser... en een verlosser van Jan en alleman met zijn eenvoudige oppervlakkige maatschappelijke positie – dat je in hem gelooft...

Hij geeft je niet eens de vrijheid om te denken, de vrijheid te mediteren, de vrijheid te onderzoeken, de vrijheid te proberen iets te bereiken... helemaal geen enkele vrijheid. Hij heeft in de wereld de grootste slavernij teweeggebracht - het christendom. De helft van de wereld is tegenwoordig Christen, en de verantwoordelijkheid voor al deze slaven – Katholieken of Protestanten, het maakt niet uit... hij is verantwoordelijk. Maar zijn slavernij is heel subtiel en heel psychologisch.

De werkelijkheid is gewoon dat hij zichzelf niet kon redden en hij wendde voor de hele mensheid te redden. En toen hem voor zijn dood gevraagd werd: 'Hoe lang gaat het duren voordat je terugkomt en de mensheid redt?' zei hij: 'Maak je geen zorgen, ik kom gauw.' Tweeduizend jaar zijn voorbijgegaan. Ik denk niet... Ik kan 'gauw' ook wel uitrekken, maar niet zo veel! Tweeduizend jaar is gewoon een geweldige overdrijving.

En er is nog steeds geen teken... We zien nergens een Maagd Maria is; voordat hij komt, moet er in ieder geval een Maagd Maria verschijnen. De timmerman Jozef moet verschijnen, hij moet getrouwd zijn met de Maagd Maria en voordat hij zijn huwelijk in vervulling kan doen gaan, moet de Heilige geest verschijnen: het is een simpele zaak van de ontering van een maagd. Met al deze problemen komt dan Jezus Christus – en hoe kan hij je redden?

Ik herinner me de uitspraak van een belangrijke dokter die mijn vriend is. Ik weet niet of hij nog leeft of niet. Gedurende de laatste zes jaar heb ik niets meer van hem gehoord. Hij was de meest prominente arts in de stad waar ik woonde voordat ik naar Mumbai ging en vervolgens naar Poona.

Hij zei tegen mij: 'Mijn hele levenservaring is dat de functie van de arts niet is de genezing van de patiënt. De patiënt geneest zichzelf; de arts levert een liefdevolle atmosfeer, die veelbelovend is. De arts geeft eenvoudig het vertrouwen en het doen herleven van het verlangen langer te leven. Al zijn geneesmiddelen zijn van een secundaire remedie.' Maar als de persoon het verlangen om te leven heeft verloren, was zijn hele levenservaring dat geen enkel medicijn, niets, helpt.

Voor de therapeut is de situatie hetzelfde. De therapeut is niet de persoon die de psychologische problemen van mensen gaat genezen. Hij kan enkel een liefdevolle atmosfeer creëren, waarin ze hun onderdrukte, onbewuste verbeeldingen, verdringen, hallucinaties en verlangens zichtbaar kunnen maken, zonder enige vrees dat ze uitgelachen worden, met absolute zekerheid dat allen compassie en liefde voor zichzelf zullen voelen. De hele groep hoort te functioneren als een therapeutische situatie.

De therapeut is enkel een coördinator. Hij brengt psychologisch zieke of gestoorde mensen samen, en ziet alleen maar toe dat er niets verkeerd gaat. En als hij ze met een bepaald idee, een zeker inzicht, of een bepaalde waarneming kan ondersteunen, hoort hij het altijd duidelijk te maken dat: 'Dit is enkel mijn kennis, niet mijn ervaring.' Tenzij je die ervaring ook hebt.

Als je oprecht en waarachtig en eerlijk en authentiek bent, kom je nooit in de val terecht van een meester worden, een redder – waar je heel simpel in terecht kunt komen. Op het moment dat je een meester wordt en een redder... en je bent het niet – dan help je die mensen niet eens, je profiteert eenvoudig van die mensen, van hun zwakheden, van hun problemen.

Overal in de wereld is de hele psychoanalytische beweging het meest exploiterende experiment dat gaande is. Niemand wordt geholpen, iedereen wordt enorm uitgebuit. En niemand wordt geholpen omdat de psychoanalist, de psychotherapeut... De psychologie heeft zich gesplitst in vele vertakkingen, maar ze doen allemaal hetzelfde werk: ze reduceren je tot een patiënt en zij zijn dokters.

En het probleem is dat zij zelf aan dezelfde ziektes lijden. Iedere psychoanalist gaat om geholpen te worden bijna tweemaal per jaar naar een andere psychoanalist. Het is een geweldige samenzwering. Als je luistert naar allerlei onzinnigheden, ga je zelf gek worden, tenzij je de mind en zijn problemen bent ontstegen. Je gaat lijden aan dezelfde problemen als waaraan je patiënten lijden. In plaats van hen te herstellen, maken ze jou ziek. Maar de verantwoordelijkheid ligt bij jou.

Breng liefde, openheid en oprechtheid teweeg... Voordat zij de deuren van hun hart gaan openen – ze houden ze stevig gesloten zodat niemand hun problemen kent – de allereerste functie van de psychotherapeut is zijn hart te openen en hen laten weten dat hij ook net zo menselijk is als zij. Hij lijdt aan dezelfde zwakheden, dezelfde wellustigheid, hetzelfde verlangen naar macht, hetzelfde verlangen naar geld. Hij lijdt ook aan pijn en vrees, lijdt aan de angst voor de dood.

Open je hart totaal.

Dat helpt anderen je te vertrouwen – dat je niet een huichelaar bent. De tijden van redders en profeten en boodschappers en tirthankaras en avatars zijn volledig voorbij. Niemand van hen is vandaag de dag acceptabel. En als wie dan ook van hen opnieuw verschijnt, gaan mensen in deze tijd hem niet eens dood stenigen. Mensen gaan hem gewoon voor de gek houden. Mensen gaan hem eenvoudig zeggen: 'Je bent dom. Het hele idee dat je de hele

mensheid kunt redden, is krankzinnig. Red eerst jezelf, en dan zien we je licht wel en we zien je grootsheid en we zien je glorie.'

En vertrouwen komt uit eigen beweging. Het moet niet gevraagd worden.

Het komt als een bries uit de bergen, als een vloedgolf uit de oceanen. Je hoeft er niets voor te doen. Je hoeft enkel op het juiste moment op de juiste plaats te zijn.

Niemand kan je redden behalve jezelf.

Ik zeg je: Wees een redder voor jezelf.

Maar hulp is mogelijk, maar onder een voorwaarde: dat het komt met liefde, dat het komt met de dankbaarheid dat 'je me vertrouwde en je hart opende.'

De functie van een therapeut, Sagarpriya, is zeker heel complex – en idioten houden zich ermee bezig! De situatie is bijna alsof slagers operaties verrichten; ze weten hoe ze moeten snijden, maar dat betekent niet dat ze een hersenchirurg kunnen worden. Ze kunnen buffels en koeien doden en allerlei soorten dieren, maar hun functie staat ten dienste van de dood. En de therapeut staat ten dienste van het leven. Hij moet levensbevestigende waarden creëren door ze zelf te leven, door naar de stiltes van zijn hart te gaan.

Hoe dieper je in jezelf zit, hoe dieper je kunt reiken in het hart van de ander. Het is precies hetzelfde... want jouw hart en het hart van de ander zijn niet erg verschillend. Als jij je wezen begrijpt, begrijp je ieders wezen. En dan begrijp je dat jij ook dwaas bent geweest, je ook onwetend bent geweest, je ook vele malen ten onder bent gegaan, je ook misdaden hebt gepleegd ten aanzien van jezelf en ten aanzien van anderen, en als andere mensen het nog steeds doen, is het niet nodig om te veroordelen. Ze moeten bewust gemaakt worden en aan zichzelf overgelaten worden; je hoeft ze niet in een bepaald kader te kneden.

Dan is het een vreugde om therapeut te zijn, want je gaat de innerlijkheid van mensen kennen – wat een van de meest geheime schuilplaatsen van het leven is. En door anderen te kennen, leer je jezelf beter kennen. Het is een vicieuze cirkel; er is geen ander woord voor – anders gebruik ik het woord 'vicieus' niet.

Laat me een woord uitvinden: het is een kringloop. Je opent je naar je patiënten, deelnemers, en zij openen zich naar jou. Dat helpt jou om je verder te openen, en dat helpt hen om zich verder te openen. Spoedig is er dan geen therapeut meer en geen patiënt meer, maar eenvoudig een liefdevolle groep die elkaar helpt.

Als de therapeut niet opgaat in de groep, is hij geen succesvolle therapeut. Dat is mijn criterium.

Sagarpriya, je zegt: 'Onder uw begeleiding heb ik geleerd om anderen niet te domineren wanneer ik mijn capaciteit gebruik om te begrijpen, maar ben ik nog steeds mezelf aan het domineren?' Het zijn geen twee dingen. Overheersing is overheersing, of je nu anderen domineert of jezelf domineert. Als je jezelf domineert, dan domineer je op een subtiele manier ook anderen. Hoe kan het anders zijn?

De eerste overheersing die je moet loslaten is niet die over anderen... want het is niet zeker dat ze jouw overheersing zullen accepteren. De eerste overheersing die je moet loslaten is die over jezelf. Waarom zou je zelf een gevangene worden, met grote inspanning een gevangenis om je heen creëren, en dan overal meenemen waar je heen gaat?

Leer allereerst de absolute vreugde van vrijheid, van een vogel in vlucht aan de uitgestrekte hemel. Je hele vrijheid wordt dan voor anderen een transformerende kracht.

Overheersing is zo afschuwelijk.

Laat dat over aan de politici die helemaal geen gevoel van schaamte hebben. Ze leven in de goot en ze denken dat ze in paleizen leven. Hun hele leven is een leven in de goot – ze leven daar en ze sterven daar. Ze zijn minister-president, ze zijn president, ze zijn koning, ze zijn koningin...

Aan een van de belangrijkste Egyptische dichters werd eens gevraagd: 'Hoeveel koningen zijn er in de wereld?' In die tijd... zei hij: 'Er zijn maar vijf koningen, een in Engeland, en vier staan er op het speelkaarten.'

Nu kan het omgewisseld worden: er zijn vijf koninginnen, een in Engeland en vier staan er te kaarten... Maar ze hebben niets meer. Ze proberen alleen maar steeds meer macht te krijgen, gewoon door hun innerlijk op te vullen waarvan ze het gevoel hebben dat het leeg is. Van buitenaf gezien is het innerlijk leeg.

Van binnenuit gezien is de hele wereld leeg.

Enkel je innerlijk is overvloedig, maar de dingen die overvloedig zijn, zijn onzichtbaar: de geur van je wezen, de liefde, de gelukzaligheid, de extase, de stilte, de compassie – met de ogen kan niets gezien worden. Daarom lijkt het alsof alles leeg is als je van buitenaf kijkt. En dan ontstaat er een grote drang... hoe moet je dat opvullen? Met geld, met macht, met prestige, door president of minister-president te worden... doe iets en vul het op! Je kunt niet leven met een innerlijke leegte, een innerlijke holheid.

Maar deze mensen zijn niet naar binnen gegaan; ze hebben van buitenaf gekeken. En dit is het probleem: van buitenaf kun je enkel objecten zien, en liefde is geen object, gelukzaligheid is geen object, verlichting is geen object, begrip is geen object, wijsheid is geen object. Al wat in het menselijk bestaan en het leven geweldig is, is subjectief, niet objectief. Maar van buitenaf kun je alleen maar objecten zien.

Dat geeft een enorme drang om je lege innerlijk te vullen met wat voor onzin dan ook. Er zijn mensen die het opvullen met geleende kennis; er zijn mensen die het opvullen met zelfopgelegde kwellingen – zij worden heiligen. Er zijn mensen die bedelaars zijn teneinde minister-president te worden, om president te worden. Overal verkeren de holle mensen in een enorme behoefte om anderen te domineren. Dat geeft ze het gevoel dat ze niet hol zijn.

Een sannyasin begint van binnenuit zijn subjectiviteit te onderzoeken en hij wordt zich bewust van enorme schatten, onuitputtelijke schatten. Alleen dan stop je met jezelf te domineren en je stopt met anderen te domineren. Het is helemaal niet nodig. Vanaf dat moment is je hele inspanning erop gericht om iedereen bewust te maken van zijn individualiteit, van zijn vrijheid, van zijn onmetelijke, onuitputtelijke bronnen van gelukzaligheid, tevredenheid en vrede.

Voor mij zit therapie op de juiste weg als therapie de basis voorbereidt voor meditatie... de basis voor de patiënten en de basis voor de therapeut, beide. Therapie zou op een bepaald punt moeten veranderen in meditatie. Meditatie verandert op een bepaald punt in verlichting. En een dergelijk potentieel hebben en alleen maar een bedelaar blijven...

Ik voel me af en toe zo droevig wanneer ik aan anderen denk. Ze zijn geen bedelaars, maar ze gedragen zich als bedelaars, en ze niet bereid hun bedelen op te geven – want ze zijn bang dat het alles is wat ze bezitten. En tenzij ze hun bedelen loslaten, zullen ze nooit weten dat ze keizers zijn en hun keizerrijk uit het innerlijke afkomstig is.

Sagarpriya, als je bent gestopt met mensen te domineren, maar je bent wantrouwig dat je misschien jezelf bent gaan domineren, dan is er niets veranderd. Je hebt de hele boodschap verkeerd begrepen.

Becky en Solly Feigenbaum liggen in bed. 'Luister, Becky', zegt Solly. 'Doe me een plezier en doe het raam dicht, het is koud buiten.'

'En als ik het raam dicht doe, is het dan warm buiten?' vroeg Becky.

Probeer me correct te begrijpen.

Kleine David, die zes jaar oud was, begon gênante vragen te stellen, zodat zijn moeder en vader zichzelf er niet toe konden zetten het uit te leggen. Dus vroegen ze hun oudere zoon, Martin, om het hem uit te leggen over de bloemetjes en de bijtjes.

Die nacht in bed gaf Martin zijn eerste les aan David. 'Kijk, David, weet je wat het is dat wat moeder en vader 's nachts doen in bed?'

'Zeker, dat weet ik', zei David.

'Wel', zei Martin, 'het is met de bloemetjes en de bijtjes precies hetzelfde...'

Vergissen is menselijk, verkeerd begrijpen. Maar Sagarpriya is een intelligente vrouw en kan het nieuwe idee van therapie wel hanteren. Ze kan een voortrekker therapeut worden. Maar er zijn overal zoveel idioten: je begint gewoon met een of ander stomzinnig iets en je ontdekt dan dat er volgelingen verschijnen.

Net een week geleden werd in Rajasthan een achttienjarige vrouw weduwe – misschien is ze daarvoor zes maanden, of een jaar, getrouwd geweest – en ze sprong op de brandstapel om het aloude Hindoe ritueel uit te voeren van een sati zijn. Het woord sati is prachtig; het betekent 'iemand die voor de waarheid kan sterven'. Het komt van 'sat', en sat betekent waarheid. De gevoelswaarde is dat ze zoveel van haar man hield dat de man haar god is geworden; zonder die man is het leven onbelangrijk. Maar het is in feite openlijk zelfmoord plegen.

Het is in strijd met de Indiase grondwet, het is in strijd met de Indiase wetgeving. Maar miljoenen mensen gaan erheen en er is al een groot dorp opgericht. Vele tientallen komen om te vereren, want de vrouw heeft een geweldige spirituele daad verricht. En in plaats van tegen de familie wettelijke actie te ondernemen, treft de regering regelingen voor de miljoenen mensen die binnenstromen. Winkels zijn geopend, restaurants zijn geopend, hotels zijn geopend, karavanserais zijn geopend. Spoedig wordt het een grote stad, een gedenkstad, omdat een niet opgeleide, zwaar geconditioneerde jonge vrouw zelfmoord heeft gepleegd, door idealen op te volgen die gewoon stomzinnig zijn.

Daar zit geen spiritualiteit in. Als er wel spiritualiteit in zat, waarom is dan in tienduizend jaar geen enkele man op de brandstapel van zijn vrouw gesprongen? En deze mannen schrijven

in de heilige geschriften dat dit ritueel een geweldige spirituele daad is – maar enkel voor vrouwen?

Het is geen spirituele daad. Het is een hele sluwe strategie om te domineren. De man let voortdurend op zijn vrouw, houdt haar tot slaaf zo lang als hij leeft. Hij is bang... wanneer hij dood is, wie weet? De vrouw wordt misschien wel verliefd op iemand en hij is niet in staat om er iets aan te doen. Het is beter een ideologie te creëren zodat de vrouw ook op de brandstapel springt. Die dwaas voelt zich dan enorm tevreden want nu is er geen vrees.

En ik sta verbaasd... nieuwsbladen doen er verslag van, de regeringsfunctionarissen treffen regelingen, en niemand maakt er zich druk om dat het illegaal is, het ongrondwettig is, het onlogisch is. Het is een mannelijk chauvinistische ideologie. Het is een dominantie vanaf het eerste begin. En je wilt zelfs domineren wanneer je dood bent! Maar het onbegrip blijft maar doorgaan...

Een klein meisje zat in het park te huilen en een oudeheer vroeg haar waarom. Ze zei: 'Ik wil een van die dingen zoals mijn broers die hebben, dat uitsteekt, dan weer gaat liggen en dan weer uitsteekt.'
De oudeheer begon ook te huilen.

Op een avond wordt in een donkere straat een man tegengehouden door een haveloos uitzierende figuur, terwijl hij in zijn hand iets stevig vasthoudt. 'Alstublieft meneer', mompelde de figuur, 'heb alstublieft een paar dollar over voor een arme man die zijn baan is kwijtgeraakt, zijn vrouw, zijn huis, alles.' Vervolgens zijn hand opstekend, voegde hij eraan toe: 'En alles wat ik nog overgehouden heb, is dit geweer.'

Sagarpriya, probeer jezelf zo diepgaand mogelijk te begrijpen. Therapie komt op de tweede plaats. En tenzij je jouw wezen door meditatie en stiltes hebt verfijnd... ik zeg niet dat je met het werk moet stoppen; ik zeg wel dat je de kwaliteit ervan moet transformeren. Maak er een echt werk van. Open je hart, vertel ze je zwakheden, vertel ze je problemen, vraag hun advies – kunnen ze je helpen? En zodra de deelnemers begrijpen dat de therapeut geen egoïst is, gaan ze mee in volkomen bescheidenheid, openen ze hun hart. En dan kun je ze helpen.

Maar onthoud steeds weer: therapie op zichzelf is onvolledig. Zelfs de perfecte therapie is enkel de eerste stap. Zonder de tweede stap is ze zinloos.

Laat daarom de patiënten achter op het punt waar ze in de richting van meditatie beginnen te gaan. Je therapie is enkel voltooid wanneer je patiënten gaan informeren naar meditatie. Schep in hun hart een geweldig verlangen naar meditatie, en vertel ze dat ook meditatie alleen maar een stap is – de tweede stap. Op zichzelf is dat ook niet voldoende, tenzij het je naar verlichting leidt; dat is het hoogtepunt van de hele inspanning. En ik vertrouw je dat je er capabel voor bent.

Een Jood uit Odessa zat in hetzelfde compartiment met een Russische officier van de Tsaar die een varken bij zich had. Om de Jood te ergeren, bleef de officier het varken Moïsje noemen. 'Moïsje! Wees stil! Moïsje! Kom hier! Moïsje! Ga daarheen!'

De hele weg naar Kiev ging dit door. Uiteindelijk werd de Jood het zat en zei: 'U weet, Kapitein, het is een grote schande dat uw varken een Joodse naam heeft.'
'Waarom is dat dan, Jood?' meesmuilde de officier.
'Wel, anders had ik een officier kunnen worden in het leger van de Tsaar,'

Alles heeft zijn grens.

Maak er een punt van dat de grens van de therapie is waar meditatie begint, en de grens van meditatie is waar verlichting begint. Natuurlijk is verlichting niet een stap ergens heen: je verdwijnt eenvoudig in het universele bewustzijn, je wordt enkel een dauwdruppel die van de lotus afglijdt de oceaan in. Maar het is de geweldigste ervaring... het maakt het leven ten slotte van grote betekenis, belangrijk. Het laat je deel worden van het universum waarvan je ego je heeft afgescheiden. En het is zo gemakkelijk, even gemakkelijk als deze stilte...

Niemand kan bedenken dat hier duizenden mensen zitten...

Je moet je gewoon in de juiste richting bewegen. Een gevoel voor de juiste richting, en alles kan een springplank worden naar hogere staten van bewustzijn. Ik heb gebruik gemaakt van alles, maar de richting is hetzelfde. Ik heb vele soorten meditatie gebruikt. Aan de buitenkant zien ze er verschillend uit. Er zijn honderd en twaalf meditatiemethoden. Ze lijken heel verschillend van elkaar en je denkt misschien: 'Hoe kunnen al deze verschillende methoden tot meditatie leiden?'

Maar dat doen ze wel... Net zoals een draad die door een slinger van bloemen loop, niet gezien wordt, je enkel de bloemen ziet, en die honderd en twaalf bloemen hebben ook een draad die er doorheen loop: die draad is het getuige zijn, gadeslaan, waarneming, gewaar-zijn.

Help dus de patiënten zoveel als je kunt om hun problemen te begrijpen, maar maak hen duidelijk dat zelfs als deze problemen zijn opgelost, je dezelfde persoon bent. Morgen ga je weer dezelfde problemen veroorzaken – misschien op een andere manier, met een verschillende kleur.

Dus je therapie moet niet anders te worden dan een opening naar meditatie.

Dan heeft je therapie enorm veel waarde. Anders is het alleen maar een mindspelletje.

Ok, Vimal?

Ja, Osho.